

Informacja o działaniach okręgów PZW w zakresie ochrony wód w roku 2016 r.

1. Społeczna Straż Rybacka

Na terenie działania okręgów PZW w roku 2016 funkcjonowało 367 powiatowych jednostek Społecznej Straży Rybackiej (371 – 2015r.), powołanych przez radę powiatu na wniosek Zarządów Okręgów. W 23 okręgach, dodatkowo za ochronę wód odpowiedzialni byli etatowi strażnicy rybacy (ESR), zatrudnieni na 78 etatach, pełniący często również funkcję Komendanta Powiatowej Społecznej Straży Rybackiej lub Komendanta Okręgowej SSR.

8.914 członków SSR (9.095 – 2015r.) działało w 1.448 grupach terenowych przy poszczególnych kołach PZW. W roku ubiegłym nastąpił spadek liczby strażników SSR o 181 osób oraz zatrudnienie etatowych strażników o 8,5 etatu. Zwiększyła się za to, o 262 ilość działających grup terenowych, w stosunku do ubiegłego roku. W ponad 47 tys. przeprowadzonych akcji skontrolowano ok. 302 tys. wędkujących.

W podejmowanych wspólnie z Policją, Państwową Strażą Rybacką, Strażą Miejską, Strażą Leśną lub Strażą Graniczną akcjach zlikwidowano łącznie 8.064 sztuki różnego rodzaju sprzętu, służącego do nielegalnego połowu ryb. W wyniku przeprowadzanych wspólnie kontroli zabezpieczono 7.632 kg ryb o wartości ponad 65,6 tys. zł. W wyniku prowadzonych działań SSR oraz uprawnionych służb mundurowych nałożono 4.754 mandaty karne, o wartości 541.200 zł, skierowano 737 wniosków do prokuratury, 1.466 wniosków trafiło do sądów koleżeńskich oraz udzielono 28.484 pouczenia.

Tabela 1. Zestawienie działalności SSR i ESR w roku 2016.

(dla porównania dane z 2015r.)

ROK	Ilość				Ilość zlikwidowanego sprzętu kłusowniczego szt.			Zabezpieczone ryby	
	ESR	SSR	Akcji	Skontro- lowano	Sieci szt./m.b.	Sznury / wędki	Sprzęt pływ./ elektr narz.	kg	Wartość w PLN
2015	86,5	9.095	56.754	323.478	3.976 / 109.230	760 / 4.626	66 / 4	7.056	93.813
2016	78	8.914	47.240	301.364	3.504 / 88.561	327 / 4.165	60 / 8	7.632	65.675
Wzrost / spadek	-	-	-	-	-	-	- / +	+	-

2. Koszty na ochronę wód poniesione przez PZW

W roku 2016 koszty ogółem, poniesione przez okręgi PZW na ochronę wód wyniosły ponad 11 mln 547 tys. zł (11 mln 521 tys.–2015). Nastąpił niewielki wzrost wydatkowanych środków – ogółem o 26 tys. zł.

Okolo 51% wydatków stanowiły koszty wynagrodzeń wraz ze świadczeniami pracowniczymi. Pozostałe to zakup, remont sprzętu i wyposażenia, zarówno na potrzeby etatowych straży, jak i doposażenie SSR (22,9% kosztów ogółem), opłaty za zużycie materiałów i energii (9,6% kosztów ogółem), delegacje i podróże służbowe (12,7% kosztów ogółem) oraz zakup usług (4,0% kosztów ogółem)

Na zakup paliwa, umundurowania, wyposażenia w sprzęt oraz inne koszty związane z utrzymaniem SSR, okręgi wydatkowały ponad 2 mln 647 tys. zł.

3. Współpraca z Państwową Strażą Rybacką, Policją i innymi służbami

Współpraca okręgów PZW z PSR oraz jednostkami Policji, od wielu lat opiera się na wypracowanych i dobrze funkcjonujących zasadach. Stałe utrzymywanie wzajemnych kontaktów, ustalanie harmonogramu wspólnych patroli oraz wymianie informacji mających na celu ciągły nadzór nad wodami powoduje, że patrole SSR i ESR otrzymują wsparcie ze strony służb mundurowych, służące poprawie bezpieczeństwa i ochrony wód.

W ramach tych działań realizowane były wspólne akcje polegające na zapobieganiu i zwalczaniu nielegalnego połowu ryb, zwalczaniu obrotu nielegalnie pozyskanymi rybami, organizowaniu i przeprowadzaniu kontroli, podejmowaniu działań przy zabezpieczeniu porzuconych ryb oraz narzędzi służących do ich połowu, informowanie o istniejących zagrożeniach, udzielanie pomocy prawnej.

Ważną rolę odgrywają również corocznie przeprowadzane szkolenia oraz ćwiczenia w terenie, organizowane przez Komendantów Powiatowych SSR z udziałem przedstawicieli Państwowej Straży Rybackiej i Policji, z zakresu dot. zagadnień Ustawy o rybactwie śródlądowym oraz taktyki pełnienia służby kontrolnej i jej właściwego dokumentowania.

W większości okręgów tego typu szkolenia przeprowadzane są co najmniej jeden raz w roku. Współpraca z Policją i PSR podnosi skuteczność i efektywność prowadzonych kontroli nad wodami, a ponadto przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa uczestniczących w patrolach strażników SSR.

Z informacji przekazywanych przez okręgi w 2016 roku wynika, że zorganizowano 3.666 wspólnych patroli SSR i PSR (3.918 w 2015 r.), oraz 3.498 patrole SSR wraz z funkcjonariuszami Policji (w roku 2015 – 3.854 akcji).

Ponad połowa okręgów PZW informuje o bardzo dobrej współpracy ze służbami takimi jak Straż Graniczna (134 akcje), Straż Leśna (34 akcje) czy Straż Miejska (648 akcji). W roku 2016 SSR wraz z funkcjonariuszami tych służb, przeprowadziła łącznie 816 wspólnych akcji. (712 w 2015 r.).

4. Najczęściej podejmowane działania w trakcie patroli SSR i służb ochrony wód

Podobnie, jak w poprzednich latach, zgłaszane przez poszczególne okręgi PZW, działania prowadzone przez strażników SSR oraz ESR (oprócz przeprowadzania kontroli osób wędkujących), dotyczyły:

- monitoringu jakości wód,
- ujawniania przypadków wystąpienia śnieć ryb, usuwania martwych ryb,
- ujawnienia rozstawionych w wodzie narzędzi kłusowniczych,
- ujawnienia przypadków sprzedaży nielegalnie pozyskanych ryb oraz nieuprawnionej sprzedaży narzędzi rybackich,
- ujawnienia dzikich wysypisk śmieci,
- zgłaszania miejsc występowania zagrożenia pożarowego,
- ujawnienia miejsc nielegalnego odprowadzania ścieków,
- ujawnienia miejsc nielegalnego wydobywania żwiru i piasku,
- ujawnianie przypadków nielegalnego poboru wody,
- usuwanie zanieczyszczeń i zaśmieceń wokół łowisk,
- ujawniania nielegalnej wycinki drzew,
- prowadzenia wśród dzieci i młodzieży szkoleń z zakresu ochrony środowiska połączonych z przeprowadzeniem egzaminu na Kartę wędkarską,
- wzmożonego nadzoru nad wodami w okresie tarła ryb oraz po przeprowadzonych zarybieniach,
- uczestniczenia w akcjach zarybieniowych, a także odłowach ryb w ośrodkach zarybieniowych,
- kontroli prawidłowego funkcjonowania urządzeń piętrzących, blokujących przepływ wody,
- monitorowania zagrożeń związanych z wystąpieniem przyduchy,
- zgłaszania przypadków mycia samochodów, maszyn rolniczych i innych pojazdów w pobliżu zbiorników wodnych,
- uczestniczenia w akcjach związanych ze zmniejszeniem presji kormorana czarnego,
- zabezpieczania odbywających się zawodów wędkarskich

W dalszym ciągu, do najczęściej stwierdzanych i zgłaszanych wykroczeń/przestępstw należy zaliczyć: brak dokumentów uprawniających do wędkowania, łowienie niewymiarowych ryb oraz będących w okresie ochronnym, łowienie na niedozwolona ilość wędek lub niedozwolonym sposobem-metodą, łowienie przy urządzeniach służących do piętrzenia wody, nieprzestrzeganie limitów ilościowych i wagowych, używanie sprzętu kłusowniczego, brak porządku na łowisku i zaśmiecanie terenu, łowienie w obrębach ochronnych, brak wypełnionego rejestru połowu, naruszanie porządku i niekulturalne zachowania

O tych zdarzeniach powiadamiane były na bieżąco Policja, Straż Miejska, RZGW, Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, odpowiednie jednostki samorządowe, a w przypadku zdarzenia na wodach granicznych, również Straż Graniczna.

5. Inne inicjatywy związane z ochroną wód, prowadzone w okręgach PZW

W ramach prowadzonych przez okręgi działań w zakresie ochrony wód, wykazanych w rocznych sprawozdaniach na oddzielną uwagę zasługują inicjatywy podjęte w ramach:

- współdziałania w organizacji i przeprowadzaniu akcji typu „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczny wypoczynek nad wodą”, „Bezpieczni na wodzie” - współpraca z Komendantem wojewódzkim Policji w ramach realizacji projektów. Projekty mają za zadanie poprawę bezpieczeństwa osób korzystających ze środowiska wodnego. (Szczecin, Łódź, Chełm i inni),
- współpracy z Inspektorami Żeglugi Śródlądowej oraz PTTK w zakresie oznakowania szlaków żeglownych, zgłaszania nieprawidłowości oraz akcji sprzątania brzegów (Elbląg),
- współpracy z klubem płetwonurków, co przynosi wymierne efekty w postaci ujawniania i oznakowania nielegalnych narzędzi połowu ryb, zatopionych materiałów mogących zagrażać środowisku wodnemu czy też sprzątaniu dna zbiorników (Katowice, Poznań),
- organizacji akcji „Tydzień Czystości Wód” wraz z młodzieżą szkolną (Legnica)
- współpracy z sekcją nurkową straży pożarnej w corocznej akcji sprzątania dna jezior (Legnica),
- wyposażenia strażników SSR w mobilne aplikacje, połączone z lokalizacją - pozwalające na zgłaszanie wszelkich zagrożeń i zdarzeń, dzięki temu system automatycznie wyznacza lokalizację zdarzenia, przebyta trasę patrolu SSR, najkrótsza drogę dojazdową, ponadto system ten pozwala na skontrolowanie uprawnień wędkarza nad wodą (Zielona Góra, Mazowiecki, Toruń),

*Przygotował na podstawie ankiet z 43 ZO PZW + GR PZW Suwałki: Zespół GRW
Zatwierdzone przez Komisję ZG PZW ds. zagospodarowania i ochrony wód*

Tabela 2. Zestawienie składu straży rybackich w poszczególnych okręgach w 2016 r.

L.p.	OKRĘG	POWIERZCHNIA (ha)	STRAŻ RYBACKA			
			ILOŚĆ OSÓB ESR	ILOŚĆ OSÓB SSR	Ilość Powiatów	Ilość Grup
1	Biała Podlaska	2 360,32	2	93	3	17
2	Białystok	5 600,60	2	134	8	21
3	Bielsko Biąła	2 620,00	2	231	6	6
4	Bydgoszcz	5 645,11	2	208	9	39
5	Chełm	1 923,60	4	200	4	21
6	Ciechanów	1 747,40	5	67	6	9
7	Częstochowa	2 257,29	2	402	10	73
8	Elbląg	5 135,00	2	128	9	20
9	Gdańsk	5 954,80	3	479	10	45
10	Gorzów Wlkp.	8 453,80	0	172	7	26
11	Jelenia Góra	1 969,35	0	148	9	24
12	Kalisz	897,63	0	205	9	205
13	Katowice	7 077,53	6	711	32	100
14	Kielce	2 681,50	0	329	12	47
15	Konin	3 070,07	0	158	4	32
16	Koszalin	3 511,00	0	163	7	26
17	Kraków	1 166,00	3	163	8	21
18	Krosno	6 273,80	6	36	6	7
19	Legnica	2 337,51	2	149	5	26
20	Lublin	7 156,10	6	287	9	45
21	Łódź	238,30	0	68	3	13
22	Nowy Sącz	4 611,20	5	174	7	31
23	Olsztyn	2 879,00	0	182	11	17
24	Opole	8 613,50	0	126	12	126
25	Piła/Nadnotecki	4 456,53	0	96	6	15
26	Piotrków Trybunalski	3 561,56	3	177	7	22
27	Poznań	6 756,17	0	409	18	59
28	Przemyśl	2 066,27	0	54	bd	bd
29	Radom	5 002,67	0	188	8	18
30	Rzeszów	1 834,80	0	114	8	b.d.
31	Siedlce	1 578,39	0	111	6	17
32	Sieradz	5 063,00	0	103	7	15
33	Skierniewice	1 346,20	0	103	8	17
34	Słupsk	2 791,61	0	227	5	21
35	Szczecin	5 648,00	0	266	9	29
36	Tarnobrzeg	3 619,00	2	223	8	18
37	Tarnów	2 408,34	1	102	4	12
38	Toruń	14 415,23	4	121	7	9
39	Wałbrzych	1 353,70	0	178	5	20
40	Warszawa/Mazowiecki	28 959,77	7	665	26	81
41	Wrocław	4 008,61	2	269	10	38
42	Zamość	1 820,00	5	212	6	32
43	Zielona Góra	6 200,00	2	212	8	24
44	GR Suwałki	21 864,70	0	71	5	4
	RAZEM	218 934,96	78	8914	367	1448

Tabela 3. Wyniki działania straży rybackich w poszczególnych okręgach w 2016 r.

Okręg	Zlikwidowany i zabezpieczony sprzęt						Skontrolo. osób	Zabezpiecz one ryby
	SIECI MB.	SIECI SZT.	SZNURY	URZĄD Z. ELEKTR	WĘDKI/ INNE	SPRZET PŁYWAJAC Y		Kg
Biała Podlaska	6 819	204	8	-	3	3	2 725	52,00
Białystok	1 477	54	21	-	2	-	6 318	-
Bielsko Biała	19	2	1	-	16	-	3 272	-
Bydgoszcz	15 452	358	18	-	29	2	5 883	315,00
Chełm	17 000	338	62	-	64	3	2 489	2 700,00
Ciechanów	b.d.	61	18	-	12	4	3 935	-
Częstochowa	b.d.	1	-	-	10	-	4 000	b.d.
Elbląg	12 500	250	6	-	128	4	2 638	2 660,00
Gdańsk	bd	29	-	-	32	1	9 004	48,00
Gorzów Wielk.	bd	422	7	-	712	9	bd	-
Jelenia Góra	580	5	-	-	-	-	4 685	-
Kalisz	140	3	-	-	2	-	13 208	-
Katowice	945	14	7	-	48	1	46 476	580,00
Kielce	bd	bd	bd	bd	bd	bd	8 768	bd
Konin	5 000	67	2	-	4	-	1 692	62,00
Koszalin	700	47	1	6	9	1	1 270	167,82
Kraków	-	-	-	-	4	-	11 103	-
Krosno	bd	bd	bd	bd	bd	bd	331	bd
Legnica	350	7	1	-	11	-	8 594	-
Lublin	5 120	338	5	1	35	4	5 306	365,00
Łódź	bd	bd	bd	bd	bd	bd	2 845	bd
Nowy Sącz	b.d.	10	2	-	2	1	10 437	-
Olsztyn	3 300	133	1	-	100	-	2 077	-
Opole	400	17	-	-	11	-	12 279	69,50
Piła/Nadnotecki	b.d.	13	6	-	-	-	939	-
Piotrków Trybunalski	1 343	21	10	-	9	-	5 197	bd
Poznań	b.d.	190	3	-	53	-	10 844	-
Przemyśl	bd	bd	bd	bd	bd	bd	885	-
Radom	bd	18	-	-	16	-	bd	-
Rzeszów	30	b.d.	-	-	6	-	b.d.	-
Siedlce	b.d.	18	-	-	15	-	2 770	b.d.
Sieradz	bd	bd	bd	bd	bd	bd	1 342	bd
Skierniewice	bd	bd	bd	bd	bd	bd	13 254	bd
Słupsk	1 406	76	-	-	17	1	3 782	23,00
Szczecin	1 300	80	9	-	255	8	11 870	233,10
Tarnobrzeg	180	5	1	-	12	-	3 241	50,00
Tarnów	75	2	-	-	-	-	7 028	-
Toruń	bd	409	38	-	132	12	9 565	-
Wałbrzych	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
Mazowiecki	12 345	240	25	1	209	3	32 986	89,00
Wrocław	15	1	-	-	4	1	11 706	-
Zamość	b.d.	13	56	-	34	-	6 327	86,70
Zielona Góra	1 600	34	16	-	2 090	2	9 647	127,40
GR Suwałki	465	24	3	-	79	-	646	4,00
RAZEM	88 561	3 504	327	8	4 165	60	301 364	7 632,52